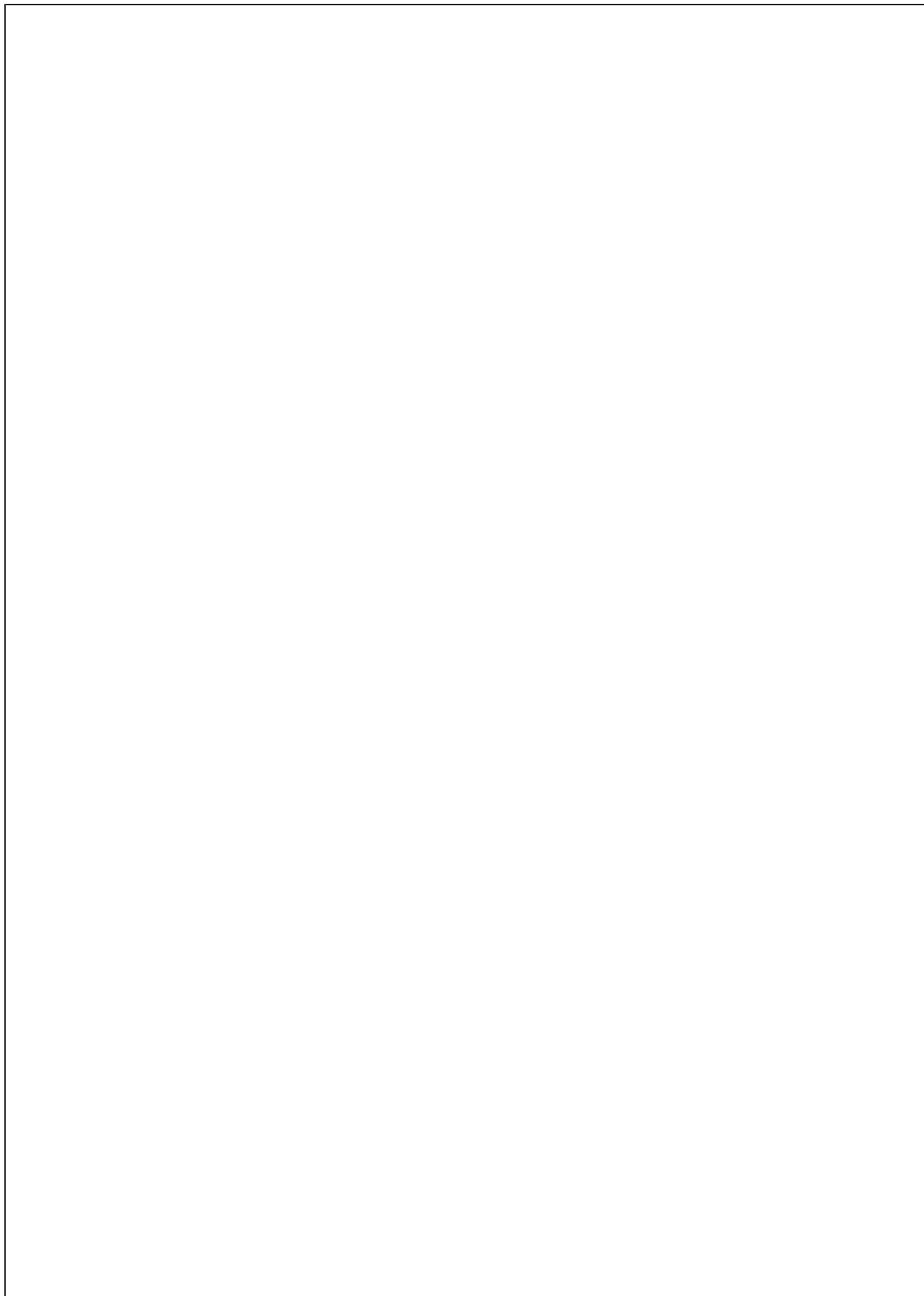

Instytut Pamięci Narodowej - Szczecin

<https://szczecin.ipn.gov.pl/pl9/aktualnosci/247740,80-rocznica-powrotu-Sybirakow-do-Polski-Gorzow-Wielkopolski-16-wrzesnia-2026.html>
17.09.2026, 21:46

80. rocznica powrotu Sybiraków do Polski – Gorzów Wielkopolski, 16 września 2026

Konferencję z okazji 80. rocznicy powrotu Sybiraków do Polski „W 80. rocznicę powrotu. Sybiracy i pierwsze dni na Ziemiach Zachodnich” zorganizowało w środę, w przeddzień Dnia Sybiraka, III Liceum Ogólnokształcące w Gorzowie Wielkopolskim.

16.09.2026

Konferencja miała formę dostosowaną do młodzieży. Młodzi aktorzy - uczniowie - w teatralny sposób prezentowali wspomnienia Sybiraków, którzy osiedlili się w Gorzowie i w tej części ziemi lubuskiej. Ich losy od przymusowej wywózki na Syberię, przez pobyt w nieludzkich warunkach, po powrót do Polski i układanie sobie życia na nowo w kraju, uczniowie prezentowali czytając ich wspomnienia i śpiewając piosenki.

Podczas konferencji dyrektor Krzysztof Męciński w imieniu Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej wręczył nagrodę „Świadek Historii” w ramach jej tegorocznej edycji Sybirakowi, Wojciechowi Szlachciukowi.

Spotykamy się tu w przededniu Dnia Sybiraka, w którym upamiętniamy tych wszystkich Polaków, którzy dotknęła ta straszliwa represja ze strony sowieckiej Rosji i tych wszystkich, którzy już od XVI wieku zsyłani byli na Syberię. Pan Wiesław Szlachciuk to postać wyjątkowa, swoją historię Sybiraka przekazuje kolejnym pokoleniom. A jako syn żołnierza gen. Władysława Andersa jest strażnikiem pamięci żołnierzy 2 Korpusu Polskiego. To zaszczyt, że mogę wręczyć tę nagrodę. Dziękuję panu Wiesławowi za przekazywanie prawdy historycznej.

- mówił Krzysztof Męciński.

Ks. por. Wojciech Nowak, kapelan 15. Lubuskiej Brygady Obrony Terytorialnej został odznaczony medalem „Reipublicae Memoriae Meritum”.

Ten medal przyznawany jest osobom, które wspierają misję Instytutu Pamięci Narodowej. Zawsze, gdy podejmujemy działania związane z upamiętnieniem na ziemi gorzowskiej, jest z nami ks. por. Wojciech Nowak, który jako żołnierz daje świadectwo patriotyzmu. Za posługę duchowną i tę patriotyczną postawę dziękuję

- powiedział Krzysztof Męciński po wręczeniu odznaczenia.

Wydarzenie odbyło się w sali gimnastycznej III LO im. Władysława Szafera. Zgromadziło ono wielu gości. Oprócz dyrektora Oddziału IPN w Szczecinie Krzysztofa Męcińskiego i towarzyszącego mu naczelnika Oddziałowego Archiwum Tomasza Dźwigała, obecni byli przedstawiciele władz wojewódzkich, samorządowych, urzędów, Wojsk Obrony Terytorialnej czy służb mundurowych. Przede wszystkim byli jednak sami Sybiracy z rodzinami, dla których była to okazja spotkania się z młodzieżą. Salę wypełnili bowiem uczniowie III LO i ich nauczyciele a także przedstawiciele innych szkół.

Konferencja miała formę dostosowaną do młodzieży. Młodzi aktorzy - uczniowie - w teatralny sposób prezentowali wspomnienia Sybiraków, którzy osiedlili się w Gorzowie i w tej części ziemi lubuskiej. Ich losy od przymusowej wywózki na Syberię, przez pobyt w nieludzkich warunkach, po powrót do Polski i układanie sobie życia na nowo w kraju, uczniowie prezentowali czytając ich wspomnienia i śpiewając piosenki.

Podczas uroczystości młodzież podziękowała obecnym na sali Sybirakom.

Nagroda „Świadek Historii” została ustanowiona w 2009 r. przez prof. Janusza Kurtykę, ówczesnego Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Przyznawana jest instytucjom, organizacjom społecznym i osobom fizycznym za szczególnie aktywny udział w upamiętnianiu historii Narodu Polskiego, które swym działaniem wspierają Instytut Pamięci Narodowej w realizacji jego ustawowej działalności, zwłaszcza działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej. Nagrodę przyznaje Kapituła, której przewodniczy Prezes Instytutu Pamięci Narodowej.

Jej laureat, Wojciech Szlachciuk jest Sybirakiem, zesłanym wraz z rodziną na Syberię 10 lutego 1940 r. Jako członek Związku Sybiraków w Gorzowie Wielkopolskim od wielu lat z wielkim zaangażowaniem dzieli się swoimi doświadczeniami i wiedzą z młodzieżą, uczestnicząc w spotkaniach edukacyjnych, wykładach i uroczystościach patriotycznych. Jako syn żołnierza gen. Andersa, z ogromnym oddaniem propaguje wiedzę o Armii Andersa oraz jej niezwykle symbolu – Niedźwiedziu Wojtku. Jest jednym z głównych orędowników nadania Szkole Podstawowej w Ulimiu imienia Niedźwiedzia Wojtka, co uczyniło ją pierwszą w Polsce placówką noszącą to wyjątkowe imię.

Odznaczony medalem Reipublicae Memoriae Meritum” ks. por. Wojciech Nowak jest kapelanem 15 Lubuskiej Brygady WOT im. gen. Franciszka Kamińskiego. Od lat prowadzi działalność edukacyjną, patriotyczną i społeczną, realizowaną we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej. Jest inicjatorem i współorganizatorem licznych wystaw, prelekcji, spotkań ze świadkami historii, inscenizacji oraz uroczystości patriotyczno-religijnych, kierowanych do młodzieży szkolnej, nauczycieli, żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej oraz lokalnych społeczności. Zaangażowany był także w wybór patrona dla 15 Lubuskiej Brygady WOT, którym został dowódca Batalionów Chłopskich gen. dyw. Franciszek Kamiński.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Gorzów Wielkopolski

Szczecin